

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Anny Žákovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci navrhovateľky M., proti odporkyni S., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne číslo 11-06348-2109/2003 z 28.augusta 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne číslo 11-06348-2109/2003 z 28.augusta 2006 podľa § 250q ods.2 v spojení s § 250j ods.2 písm. a/ OSP z r u š u j e a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania 27,-Sk do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Odporkyňa rozhodnutím číslo 11-06348-2109/2003 z 10.novembra 2004 podľa § 2 ods.2 a 4 zák.č.462/2002 Z. z. o poskytnutí jednorazového finančného príspevku politickým väzňom v znení zák. č. 455/2003 Z. z. (ďalej len „zák.č.462/2002 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o jednorazový finančný príspevok (ďalej aj „príspevok“) s odôvodnením , že jej manžel J. nebol rehabilitovaný rozhodnutím súdu podľa zák. č.119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn.1 Sžn 54/04 z 31.mája 2005 rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že na základe sťažnosti pre porušenie zákona, podanej generálnym prokurátorom, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Tz 77/90 z 11.decembra 1990 zrušil rozsudok bývalého

L'udového súdu v Trnave (ďalej len „ľudový súd“) sp.zn. T 397/58 z 5.decembra 1958 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp.zn. 2To 3/59 z 21.januára 1959 s tým, že závery nižších súdov v pôvodnom trestnom konaní boli vykonštruované. Vychádzajúc z účelu zákona č.119/1990 Zb. a jeho § 34 a z toho, že rozhodnutím, vydaným po účinnosti zákona č.119/1990 Zb. bol manžel navrhovateľky oslobodený spod obžaloby a odsudzujúce rozhodnutia vydané v pôvodnom konaní boli zrušené, najvyšší súd dospel k záveru, že manžel navrhovateľky bol v období od 25.septembra 1958 do 25.septembra 1961 väznený ako politický väzeň a že sú splnené podmienky pre priznanie príspevku.

Odporkyňa v ďalšom konaní novým rozhodnutím číslo 11-06348-2109/2003 z 28.augusta 2006 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 2 ods.2 a 4 zák. č. 462/2002 Z. z. navrhovateľke jednorazový finančný príspevok znovu nepriznala.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva záver odporkyne, že manžel navrhovateľky nebol rozhodnutím súdu podľa zák.č.119/1990 Zb. rehabilitovaný, lebo sťažnosť pre porušenie zákona, na základe ktorej boli zrušené rozsudky krajského i ľudového súdu a ktorá bola podaná generálnym prokurátorom, nebola podaná v zmysle ustanovenia § 30 ods.2 zák.č.119/1990 Zb. a z toho dôvodu rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tz 77/90 nespĺňa podmienky rehabilitačného rozhodnutia podľa zák.č.119/1990 Zb., navrhovateľka preto nie je oprávnenou osobou a nemá nárok na poskytnutie príspevku. Odporkyňa súčasne uviedla, že uvedeným rozhodnutím mení rozhodnutie z 10.novembra 2004.

Navrhovateľka napadla rozhodnutie odporkyne z 28.augusta 2006 včas podaným návrhom na jeho preskúmanie a žiadala, aby ho súd zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie, alternatívne aby rozhodnutie odporkyne zmenil a navrhovateľke príspevok priznal. Namietla, že podmienky na poskytnutie jednorazového finančného príspevku spĺňa, lebo jej manžel bol viac ako rok väznený a bol v zmysle zákona rehabilitovaný, pričom rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžn 54/04 z 31.mája 2005 bolo konštatované, že jej nárok je v celom rozsahu dôvodný.

Odporkyňa sa v písomnom vyjadrení zo 7.decembra 2006 pridržiavala dôvodov svojho rozhodnutia poukazujúc na to, že odsudzujúci rozsudok nebol zrušený na základe zák. č.119/1990 Zb., ale na základe zák. č. 64/1956 Zb. o trestnom konaní súdnom.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a v súlade s § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods.1 a 2 OSP, môže preskúmané rozhodnutie rozsudkom buď potvrdiť, alebo ho zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Súd preto nie je oprávnený sám rozhodnúť o priznaní príspevku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na konanie podľa § 3 ods.4 zák.č.462/2002 Z. z. preskúmal rozhodnutie odporkyne z 28.augusta 2006 a dospel k záveru, že návrh na jeho zrušenie je dôvodný.

Najvyšší súd podotýka, že pokiaľ rozhodnutie odporkyne z 10.novembra 2004 bolo zrušené právoplatným rozsudkom najvyššieho súdu, odporkyňa už nemohla pôvodné rozhodnutie preskúmaným rozhodnutím meniť.

Oprávnenou osobou na poskytnutie jednorazového finančného príspevku je v zmysle § 2 ods.1 zák. č. 462/2006 Z. z. občan Slovenskej republiky, ktorý bol aspoň tri mesiace väznený a bol rehabilitovaný podľa zák.č.119/1990 Zb.

V zmysle § 2 ods.2 zák. č. 462/2002 Z. z. ak bola oprávnená osoba podľa odseku 1 väznená aspoň jeden rok, nárok na príspevok (ďalej len "nárok") prechádza jej smrťou na vdovu a vdovca, aj keď uzavreli nové manželstvo a ak ho niet, na deti.

Podľa § 2 ods.4 zák.č.462/2002 Z. z. osoby podľa odseku 2 a 3 musia byť ku dňu účinnosti tohto zákona občanmi Slovenskej republiky a musia mať na jej území trvalý pobyt.

Nebolo sporné, že manžel navrhovateľky bol na základe rozsudku ľudového súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu väznený viac ako jeden rok. Taktiež z rozhodnutia odporkyne nevyplýva, že by navrhovateľka nespĺňala podmienky ustanovené v § 2 ods.4 zák.č.462/2002 Z.z.

Odporkyňa sa neriadila pre ňu záväzným právnym názorom najvyššieho súdu, vysloveným v rozsudku sp. zn. 1 Sžn 54/04 z 31.mája 2005 (§ 250j ods.6 OSP) a opakované zamietnutie žiadosti o príspevok oprela o názor, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tz 77/90 nespĺňa podmienky rehabilitačného rozhodnutia, lebo sťažnosť pre porušenie zákona nebola podaná v zmysle ustanovenia § 30 ods.2 zák.č.119/1990 Zb.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tz 77/90 z 11.decembra 1990 vyplýva, že rozsudky ľudového súdu a krajského súdu boli zrušené v konaní vedenom podľa § 268 ods.2, § 269 ods.2 a § 271 ods.1 Tr. por., t.j. podľa sedemnástej hlavy zák.č.141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok), upravujúcej konanie o sťažnosti pre porušenie zákona. Záver odporkyne o tom, že rozsudky ľudového a krajského súdu boli zrušené na základe zák.č.64/1956 Zb. o trestnom konaní súdnom je preto nesprávny (zákon č.64/1956 Zb. bol zrušený práve zákonom č.141/1961 Zb.

Podľa tretieho oddielu zák.č.119/1990 Zb. (Zrušenie rozhodnutí v prieskumnom konaní) a jeho § 4 písm. c/ a d/ prieskumné konanie podľa tohto oddielu možno konať vo veciach, v ktorých sa v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 vyhlásilo odsudzujúce súdne rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť, pre iné zločiny, trestné činy, prečiny alebo priestupky neuvedené v § 2, spáchané po 5. máji 1945 podľa prvej hlavy a druhej hlavy prvého oddielu osobitnej časti zákona č. 86/1950 Zb. v znení zákonov ho meniacich a dopĺňajúcich, ďalej pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 a § 266, vyhýbania sa služobnej povinnosti podľa § 270, pre trestný čin zbehnutia podľa

§ 273 ods. 3 a pre trestný čin spolčenia sa na zbehnutie podľa § 275 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona a podľa prvej hlavy prvého oddielu osobitnej časti zákona č. 88/1950 Zb. v znení zákona č. 102/1953 Zb. a pre priestupok na ochranu jednotného hospodárskeho plánu podľa § 39 a na ochranu poriadku vo veciach cirkevných podľa § 101 uvedeného zákona.

Manžel navrhovateľky bol rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu odsúdený za trestné činy , uvedené v druhej hlave osobitnej časti zákona č.86/1950 Zb. Trestný zákon (§ 134a a § 145) a za priestupok uvedený v prvej hlave osobitnej časti zák. č. 88/1950 Zb. Trestný zákon správny (§ 61), t.j. za trestné činy a priestupok, uvedené v § 4 písm. c/ a d/ zák.č.119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.

Podľa § 30 ods.1 prvej vety zák.č.119/1990 Zb. návrhy na obnovu konania a sťažnosti pre porušenie zákona podané vo veciach uvedených v § 4, o ktorých sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodlo, sa postúpia na prieskumné konanie súdu príslušnému podľa štvrtého oddielu tohto zákona. To isté platí o nevybavených podnetoch na sťažnosť pre porušenie zákona, pokiaľ vyšli od osôb oprávnených podľa § 5 navrhovať začatie prieskumného konania. Návrh na obnovu konania alebo sťažnosť pre porušenie zákona podané vo veciach uvedených v § 2 ods. 2, o ktorých sa do účinnosti tohto zákona nerozhodlo, sa považujú za návrh podaný podľa § 22a.

Z čísla sp. zn. 6Tz 77/90 rozsudku najvyššieho súdu z 11.decembra 1990 vyplýva, že **sťažnosť pre porušenie zákona** podal generálny prokurátor v roku 1990. Keďže o sťažnosti generálneho prokurátora bolo rozhodnuté rozsudkom z 11.decembra 1990, t.j. po nadobudnutí účinnosti zákona č.119/1990 Z., najvyšší súd v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že uvedená sťažnosť **sa v súlade s § 30 ods.1 zák.č.119/1990 Zb. považuje za návrh prokurátora podľa § 5 ods.2 zák.č.119/1990 Zb. a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Tz 77/90 je potrebné považovať za rozhodnutie súdu, ktorým bol manžel navrhovateľky rehabilitovaný v prieskumnom konaní podľa zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii. Manžel navrhovateľky bol preto oprávnenou osobou podľa § 2 ods.1 zák.č.462/2002 Z.z. a nárok na príspevok v súlade s § 2 ods.2 zák.č.462/2002 Z.z. prešiel na navrhovateľku.**

Odporkyňa síce dospela k správne názoru, že sťažnosť pre porušenie zákona podaná generálnym prokurátorom SR nebola podaná podľa § 30 ods.2 zák.č.462/2002 Z. z., prehliadla však, že túto sťažnosť treba podľa § 30 ods.1 zák.č.462/2002 Z. z. považovať za návrh podľa § 5 ods.2 zák.č.119/1990 Zb.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je založené na nesprávnom právnom názore a v rozpore so zákonom a preto ho podľa § 250q ods.2 v spojení s § 250j ods.2 písm. a/ OSP zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právny názorom súdu (§ 250j ods.6 v spojení s § 250l ods.2 OSP) a rozhodne o priznaní príspevku.

9So/136/2008

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v súlade s § 250k ods.2 v spojení s § 250l ods.2 OSP i bez návrhu navrhovateľky a priznal jej voči odporkyni náhradu trov, ktoré vyplývajú zo spisu a pozostávajú z poštovného v sume 27,- Sk za podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20.augusta 2008

JUDr. Viera Nevedelová
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková